

СТАНОВИЩЕ

за трудовете на Камелия Жабилова, участничка в конкурс за *доцент* по ПН 2.3. Философия (н. сп. *История на философията; Българска философска култура*), обявен за нуждите на секция "История на философските и научните идеи" на Института по философия и социология към Българска академия на науките в ДВ, брой 57 от 22. 07. 2022 от проф. дфн Татяна Батулева (ИСФ – БАН)

Данни за конкурса: Участвам като член на НЖ по конкурс за придобиване на академичната длъжност „доцент“ за нуждите на секция "История на философските и научните идеи" на Института по философия и социология към Българска академия на науките, по силата на Заповед на директора на Института по философия и социология № РД 09-399-4/20.09. 2022 г. Камелия Жабилова, единствен участник в конкурса, е представила изчерпателна справка и пълен комплект от документи. Приложен е и доказателствен материал за изпълнени минимални национални изисквания за доцент (по член 2б, ал. 2 от ЗРАСРБ). Документите отговарят и на допълнителните изисквания и Правилника на Института по философия и социология. Приложените текстове са публикувани в периода 2007 – 2022 г. и не са включени в списъците с представени публикации за придобиване на образователно-научната степен „доктор“ (2004) и академичната длъжност „главен асистент“.

Данни за кандидата: Камелия Жабилова има бакалавърска и магистърска степен по философия от Софийски университет "Св. Климент Охридски". През 2004 г. защитава докторат към секция „История на философията“ към Института за философски изследвания при БАН с ръководител доцент д-р Латю Латев. Същата година печели конкурс и е избрана за гл. асистент в секцията. Трудовете на Жабилова покриват широко изследователско поле, включващо история на идеите, българска философска култура, философска антропология и философия на културата. Те са свидетелство, че кандидатката е успяла да си извоюва достойно място на учен и преподавател, чиято ерудиция, откритост и добронамереност са гаранция за уважение от страна на колегите. Жабилова е член на редколегията на списание "Философски алтернативи" (2015-2020), списание "Съвременни предизвикателства във философията" и международното философско списание "Eleutheria" (от 2010).

Тя е участничка в няколко секционни проекта, един колективен проект, спечелил конкурс към Национален фонд "Култура" и два колективни проекта, финансирани от Фонд "Научни изследвания". Участник е в редколегията на няколко научни сборника и съорганизатор на конференции.

Описание на научните трудове:

За участие в конкурса за доцент по философия Камелия Жабилова е представила една монография, една статия и една студия.

Монографията „Ницше. Топоси на духа“ (Фабер, 2022) включва две линии на анализ: философията на Ницше от т. н. трети период, от една страна, и влиянието на немския философ върху „българските ницшеанци“, от друга. Тези преходи между "текста Ницше" и „българския Ницше“ включват няколко типа прочити: теоретични философски интерпретации; историко-философски анализи; литературни и филологически оптики. Проследени са еманципираните, самобитни интерпретации, чийто център е Пенчо-Славейковият прочит на Ницше.

Студията обговаря различни гледни точки и позиции, типични за представителите на "приложната" естетика и литературната критика у нас, очертава основните дискуссионни полета, оформящи картината на българската естетика и ролята ѝ в родното културно пространство.

Статията "Балканът в менталната картография на българската идентичност" разглежда символичния обмен както между „реалните“ и „въобразените“ топоси от националното пространство и превръщането им в характерен компонент на идентичността. Проследени са съотнасянията между природна даденост, исторически факт и легенда, както и тяхното обратно проекциране в реалния живот.

Научни приноси:

Формулираните в справката научни приноси **отговарят** адекватно на качествата на предложените от Жабилова публикации, с които участва в настоящия конкурс. В синтезиран вид бих открила следните:

В монографията „Ницше. Топоси на духа“ (2022) избраният от авторката подход предлага двустепенна организация на текста: първата от тях включва прочит на Ницше "в себе си" и "за себе си", а втората ситуира идеите му в контекста на тяхната многостранна рецепция.

Обосновано е аргументирана тезата за водещата роля на морбидния дискурс в творчеството на Ницше, разгледан в светлината на специфичната изследователска нагласа, тясно

обвързваща живот и идеи у немския философ. **Успешно** е въведена и анализирана оптиката "философията на храненето у Ницше" ("Ницше като гастрофилософ").

Един от основните приноси на участничката в конкурса е свързан с анализа на връзката между **география и философия**, която е разгледана като емблематична за творчеството на Ницше. Но подобни акценти откриваме и в статията "Балканът в менталната картография на българската идентичност", както и в опита за тематизация на различните подходи към „националните“ философии („Гео-био-графия на философията, или възможна ли е национална философия"). Освен конкретни, насочени към българската философска култура, анализи, Жабилова обосновава и разширяване на предложеното от Пиер Нора понятие *места на памет*. Като анализира връзката топос, памет и идентичност, тя поставя акцента върху териториалното в разбирането на термина като **своеобразен подход към едно по-широко изследователско поле**, визиращо българската национална идентичност.

Тясно свързани с проблематиката на секция "История на философските и научните идеи" са текстовете от втората част на монографията, посветени на конкретната рецепция на философското наследство на Ницше в българското културно пространство. Тя е разгледана в няколко плана: преводна рецепция и творчески прочит, от една страна, като акцентът основателно е поставен върху идеите за свръхчовека и вечния възврат; и открояване фигурата на Пенчо Славейков, от друга. **Обоснована е тезата** за наличието на "наративно-пространствена митология", чрез която българското заявява своята уникалност.

Проблематиката за българската национална идентичност като очертаващ се втори план е налице и в студията за естетическата мисъл в България (2009). Предложена е визия, в която водещи са българските "диалози", отразяващи водещи за европейския философски дискурс теми.

Препоръки и бележки:

Бих препоръчала повече прецизност при открояването на предпоставки и изводи, концепции и анализи. Би било добре д-р Жабилова да продължи с изследванията си върху българската философска култура, рецепциите и връзката между философия и литература, теория и критика: проблематика, актуална и необходима на секция "История на философските и научните идеи", и съзвучна с един от основните приоритети на Българската академия на науките

Заключение:

Представените от гл. ас. Камелия Жабилова публикации, техните количествени и качествени показатели, успешното ѝ участие в секционни и институтски проекти ми дават основание да подкрепя кандидатурата ѝ за доцент в ПН 2.3. *Философия* (научна специалност *История на философията; Българска философска култура*), обявен за нуждите на секция "История на философските и научните идеи" на Института по философия и социология към Българска академия на науките.

30. 10. 2022

Проф. дфн Т. Батулева